

Uten brennpunkt

ROMAN

Tore Dyrhaug:
Brennpunkt 1917.
Norge i spill med
stormaktene.
Aschehoug

JEG HAR mange ganger fått bøker om norsk historie som jeg ikke har anmeldt. Grunnen har vært at jeg ikke synes de har krav på noen omtale rett og slett fordi de er uinteressante. Jeg veit hvor mye arbeide som de aller fleste bokskrivere legger i jobben. De har (de aller fleste) krav på å få ei vurdering av produktet. I høst har jeg fått tre bøker av denne typen. Jeg skal prøve å si noe fornuftig om dem. Er du utifra erfaring uenig i det meste jeg har skrivi om historie og bøker så er de kanskje noe for deg? Grunnen til at jeg skriver noen ord er ikke å advare folk mot å kjøpe dem, — men bøker er tross alt dyrt. Forlagets vaskeseddel er ikke alltid den rette.

Forfatteren Tore Dyrhaug har skrivi «Brennpunkt 1917», med undertittel «Norge i spill med stormaktene». Først om handlinga. Det er en slags historisk fiction-roman det dreier seg om. England, Tyskland og Russland sender alle sin toppagent til Norge for å avsløre Norges superhemmelige nye våpen. Agentene har en viderveddig reise fra verdens tre sentra til utkant-Norge og utkant-Tønsberg. Stedet er Håøya fort i Tønsbergfjorden, hvor den hemmelige elektriske kanonen skal testes for første gang! Vi følger agentene via overvåkingspoliti, via erotiske hybelvertinner, via Tønsberg fengsel, og en rekke andre viderveddigheter fram mot målet. Men her skjer mer, overraskelser i massevis på lager! Jeg skal ikke avsløre dem alle for interesserte! Men altså.

Handlingen er oppkonstruert og stressende. Det agentene foretar seg er det ikke sannsynlig at de ville ha gjort. Sjølve hovedplottet, nemlig at Norge skulle blitt vurdert som en «liten» stormakt våpenteknisk og militært i 1917 er uhistorisk. Personagalleriet er ikke vellykka. Jeg har lest nok politirapporter fra oppklaringspolitiet i 1917 til å kunne fastslå at Dyrhaugs politiprofiler ikke hører hjemme i Norge i 1917. At Norge skulle iverksatt et skuespill av denne typen for å avskrekke stormaktene er helt hinsides de tankegangene som de herrene Ihlen og Holdtfodt (utenriks- og forsvarsminister i 1917) sto for på slutten av den første verdenskrigen.

Er det ikke noe bra ved boka? Nei, egentlig ikke. Unntatt en sak. Dyrhaug har helt rett i at virkeligheten i topp-politikkens verden, på det planet som har med spionasje og overvåking å gjøre er mer fantastisk enn våre fornuftsmessige forestillinger om det er. Det er et faktum at oppklaringen nettopp på denne tida mistenkte de blodtørste arbeiderlederne i DNA for å organisere våpensmugling, for å smugle narkotika, penger og det som verre var. Det står i rapportene! (Mange av dem virkelig underholdende, forresten. Det driver av tåke, snikende typer og skumle sjapper! Det er sant!). Men om virkeligheten er fantastisk, så må en forfatter klare å nøste den opp. Om formålet er å skrive en fiction så må den ha rammer, handling og personer som ligger på målet. Det var mange agenter i Norge i 1917, men de var ikke slik!

Jeg håper at Dyrhaug bruker interessen for slike interessante og viktige emner til å grave djupere neste gang!

LARS BORGERSRUD

Tore Dyrhaug har skrevet en historisk fiction-roman fra 1917.